

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 02 listopada 2016 r. powód M. B., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) M. B., wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 11.189,18 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 maja 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając roszczenie pozwu powód, podał że w dniu 2 kwietnia 2015 r. została zawarta pomiędzy stronami umowa ubezpieczenia upraw rolnych, m. in. od przymrozków wiosennych. W dniu 9 maja 2015 roku na obszarze objętym ubezpieczeniem wstąpiły przymrozki na skutek czego na drzewach owocowych zostały uszkodzone słupki kwiatów. Likwidator działający z upoważnienia pozwanego oszacował szkodę na kwotę 95.634,00 zł, jednakże kwota ta uległa obniżeniu o kwotę 9.563,40 zł, tytułem tzw. udziału własnego oraz kwotę 11.189,18 zł tytułem uwzględnienia tzw. zaoszczędzonych, nieponiesionych kosztów zbioru.

Zdaniem powoda, fakt dokonania potrącenia tzw. zaoszczędzonych kosztów, które całkowicie arbitralnie zostały ustalone przez ubezpieczyciela na poziomie 13 % wartości odszkodowania, został dokonany niesłusznie i niezasadnie. Strona pozwana uznała, że koszty zbioru owoców obciążały powoda, tymczasem faktycznie ponosi je grupa (...) sp. z o.o., której jest członkiem. Dlatego też powód dochodzi roszczenia pieniężnego od pozwanego z tytułu niewypłaconej części odszkodowania z ubezpieczenia upraw rolnych, która w jego ocenie została bezzasadnie niewypłacona, jako wysokość tzw. zaoszczędzonych, nieponiesionych kosztów zbioru.

W dniu 28 listopada 2016 r., został wydany przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie VIII Wydział Gospodarczy nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w sprawie o sygnaturze akt VIII GNc 7855/16, zasądzający na rzecz powoda zgodnie z roszczeniem pozwu.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa. W treści sprzeciwu pozwany potwierdził fakt udzielenia ochrony ubezpieczeniowej dla powoda, w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia upraw. Wskazał również, że w ramach likwidacji szkody, polegającej na przemarznięciu kwiatów wiśni, dokonał wypłaty odszkodowania w wysokości 74.881,42 zł. Natomiast odnosząc się do roszczenia powoda podał, że nie zasługuje ono na uwzględnienie, gdyż nie bierze pod uwagę kosztów zaoszczędzonych w ramach szkody częściowej, tj. nieponiesionych kosztów oraz strat plonów, wynikających z opóźnień zbioru niezgodnego z terminem agrotechnicznym (sprzeciw k. 46).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. B., prowadzi gospodarstwo rolne. W skład gospodarstwa rolnego wchodzi nieruchomość gruntowa o nr ewid. (...), o pow. 27 ha w miejscowości L., na powierzchni której prowadzono sad wiśniowy.

dowód: bezsporne, wydruk z (...)k. 12

M. B. we wniosku do Polisy Nr (...) o zawarcie umowy obowiązkowego, dotowanego ubezpieczenia upraw rolnych z dnia 2 kwietnia 2015 r., zgłosił do ubezpieczenia od przymrozków wiosennych owoce drzew i krzewów wiśni – odmiany łutówka, na powierzchni upraw 27 ha (działka ewid. Nr (...)), wskazując że wydajność z 1 ha wynosi 110 q, a cenę plonu na 230 zł. Wartość upraw z 1 ha została ustalona na kwotę 25.300 zł, a wartość upraw ogółem na kwotę 683.100 zł. Na podstawie tego wniosku M. B. oraz pozwany ubezpieczyciel zawarli umowę obowiązkowego, dotowanego ubezpieczenia upraw rolnych (U3) owoców wiśni w zakresie ryzyka przymrozków wiosennych na powierzchni 27 ha, na sumę 683.100 zł, ze składką należną w wysokości 75.141,00 zł oraz okresem ubezpieczenia od 2 kwietnia 2015 r. do 1 kwietnia 2016 r. Zgodnie z treścią polisy, do umowy ubezpieczenia zastosowanie miały ogólne warunki ubezpieczenia (...) uprawy, ustalone uchwałą nr (...) Zarządu (...) SA z dnia 12 listopada 2014 r. (dalej : OWU), które to, zgodnie z oświadczeniem M. B., otrzymał.

dow ód: wniosek do polisy nr (...) – k. 18-21, polisa nr (...) – k. 16-17,

Szczegółowe regulacje w zakresie ustalania wysokości szkody i odszkodowania zostały zawarte w § 22 OWU. Zgodnie z treścią § 22 ust. 1, ustalenie wysokości szkody w ubezpieczonych uprawach rolnych, dokonuje przedstawiciel (...) SA w obecności ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnionej. Przy czym wskazano, że nieobecność ubezpieczonego zawiadomionego o terminie oględzin nie wstrzymuje ustalenia wysokości szkody. W myśl ust. 4 w/w paragrafu za podstawę do obliczania wysokości szkody w szkodach częściowych w uprawach polowych przyjmuje się:

- 1) rzeczywistą powierzchnię pola, na której uprawa została uszkodzona lub zniszczona (ustaloną w wyniku bezpośredniego pomiaru, na podstawie wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych lub innej dokumentacji gospodarstwa) nie większą jednak od powierzchni podanej w polisie;
- 2) określony procentowo stopień zmniejszenia plonu, ustalony na gruncie w oparciu o wykonaną analizę uszkodzeń roślin i obliczony na podstawie obowiązujących w (...) SA w dniu powstania szkody „Norm do ustalania wysokości szkód w uprawach rolnych”, które na żądanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego (...) SA udostępni do wglądu;
- 3) sumę ubezpieczenia na 1 ha określoną w polisie, nie wyższą jednak niż wartość uprawy ustalonej na podstawie:
 - a) wydajności lub wartości plonu potencjalnego z 1 ha podanej w polisie lub rzeczywistej określonej przez przedstawiciela (...) SA w obecności właściciela uprawa lub osoby przez niego upoważnionej – nie wyższej jednak niż ustalonej w polisie; jeżeli likwidator ustalający rozmiar szkody stwierdzi na gruncie, że wydajność lub wartość plonu jest niższa co najmniej o 20 % od wartości określonej w polisie, ma obowiązek ustalić na gruncie rzeczywistą wydajność lub wartość plonu i udokumentować tę zmianę w operacie szkodowym,
 - b) ceny jednostkowej plonu ustalonej w polisie;
- 4) liczbę zniszczonych drzew lub krzewów oraz wartość jednostkową sadzonek przyjętą do ubezpieczenia.

Według treści § 22 ust. 6 OWU, w przypadku powstania szkody częściowej, przy wyliczeniu odszkodowania uwzględnia się zaoszczędzone, nieponiesione koszty oraz straty plonu wynikające z opóźnień zbioru, niezgodnego z terminem agrotechnicznym. Natomiast odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej straty, ale nie wyższej niż suma ubezpieczenia, z uwzględnieniem udziału własnego, stosownie do ust. 10 § 22 OWU.

dow ód: OWU – k. 31-34

W dniu 9 maja 2015 r. sad powoda został dotknięty wiosennymi przymrozkami. W tym czasie drzewa owocowe były w fazie kwitnienia, a zdarzenie to spowodowało przymarznięcie kwiatów oraz związków wiśni. Powód zgłosił pozwanemu powstanie szkody, i na podstawie oględzin, przeprowadzonych w dniu 18 maja 2015 r., stwierdzono straty plonu na 14 %, według systemu KŁOS.

dow ód: bezsporne; protokół szkody w uprawie – k. 23-23v., informacje o szkodzie – k. 24 , druk zgłoszenia szkody – k. 25

W toku postępowania likwidacyjnego została ustalona wysokość szkody na kwotę 95.634,00 zł, którą to ubezpieczyciel pomniejszył o kwotę 9.563,40 zł z tytułu udziału własnego oraz kwotę 11.189,18 zł. Ostatecznie pozwany przyznał i wypłacił powodowi odszkodowanie w wysokości 74.881,42 zł. Kwotę przyznanego i wypłaconego odszkodowania zakwestionował powód pismem z dnia 25 listopada 2015 r., wnosząc odwołanie. Pismem z dnia 18 grudnia 2015 r., pozwany poinformował powoda, iż podtrzymuje dotychczasowe stanowisko w sprawie wypłaconego odszkodowania. Wskazał, że fakt wystąpienia zaoszczędzonych, nieponiesionych kosztów w związku ze stratą w plonie potwierdza opracowanie Instytutu (...) we W., sporządzone na zlecenie (...) S.A. Na podstawie opracowania, sporządzono tabelę określającą wielkość zaoszczędzonych, nieponiesionych kosztów dla szkód częściowych w zależności od rodzaju

uprawy i procentowego ubytku plonu spowodowanego szkodą. W wyliczonym odszkodowaniu przyjęto zaoszczędzone koszty ustalone na poziomie 13 % w stosunku do całości szkody.

dow ód: pismo (...) - k. 26, potwierdzenie wykonania operacji – k. 28, odwołanie – k. 64 v-65, pismo (...) – k. 29-30.

M. B. jest członkiem grupy (...) sp. z o.o., która to pokrywa koszty zbiorów wiśni.

dow ód: zeznania świadka D. Z.– k. 90v, decyzja nr (...) k. 165-169

Wartość straconego przez M. B. plonu, spowodowana przez przymrozek wiosenny w dniu 9 maja 2015r., , wyniosła kwotę 96.634 zł.

dow ód: opinia biegłego – k.176-177

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dokumentów, które Sąd w całości uznał za wiarygodne, gdyż ich rzetelność i prawdziwość nie była przez strony kwestionowana, oraz w oparciu o okoliczności między stronami bezsporne. Podstawą ustaleń faktycznych Sądu były również zeznania świadka D. Z., które Sąd ocenił jako wiarygodne.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na opinii biegłego z zakresu rolnictwa J. B.. Opinia ta, zdaniem Sądu została sporządzona w sposób rzetelny, prawidłowy odpowiada na pytanie Sądu. Biegły wypowiedział się co do wszystkich kluczowych w sprawie kwestii, i szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko. Żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń do opinii biegłego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego strony przedmiotowego postępowania łączyła od dnia 2 kwietnia 2015 r. umowa ubezpieczenia plonów w odniesieniu do szkód spowodowanych przez wiosenne przymrozki. Do zniszczeń w sadzie powoda doszło w dniu 9 maja 2015 r. tj. w okresie odpowiedzialności ubezpieczyciela wynikającej z zawartej umowy.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Stosownie do treści art. 805 § 2 pkt 1 k.c. świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie: przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Pomiędzy stronami nie było sporu, iż w dniu 9 maja 2015 r. doszło do przymrozków wiosennych, które to spowodowały przymarznięcie kwiatów oraz związków wiśni powoda. Zdarzenie to obejmowała ochrona ubezpieczeniowa od odpowiedzialności cywilnej udzielona przez pozwanego.

Natomiast konflikt pomiędzy stronami sprowadzał się do zasadności dokonanego przez pozwanego potrącenia w wysokości 11.189,18 zł, tytułem uwzględnienia tzw. zaoszczędzonych, nieponiesionych kosztów zbioru. Powód domagał się pokrycia przez ubezpieczyciela faktycznej szkody jaką poniósł w wyniku zdarzenia objętego umową ubezpieczenia.

Szczegółową regulację w zakresie obliczania wysokości należnego odszkodowania, zawierały ogólne warunki ubezpieczenia (...) uprawy, ustalone uchwałą Zarządu (...) SA z dnia 12 listopada 2014 r. nr (...). Odszkodowanie należne powodowi należało zatem odnieść do tych norm. Według treści § 22 ust. 6 OWU w przypadku powstania szkody częściowej, przy wyliczeniu odszkodowania uwzględnia się zaoszczędzone, nieponiesione koszty oraz straty

plonu wynikające z opóźnień zbioru, niezgodnego z terminem agrotechnicznym. Natomiast odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej straty, ale nie wyższej niż suma ubezpieczenia.

Nadto należy wskazać, że w celu ustalenia spornych okoliczności, Sąd dopuścił dowód z pisemnej opinii biegłego do wskazania wartości utraconego plonu ze względu na przemarnięcie kwiatów wiśni. Biegły sądowy ustalił, że przymrozek, który wystąpił w dniu 9 maja 2015 spowodował obniżenie plonu – wysokość straconego plonu o 14 %, a w oparciu o wysokość kwoty ubezpieczenia, wartość straconego plonu wynosi 95.634 zł. Zaś zbiór jest dokonywany przez grupę (...) sp. z o.o., a nie przez powoda, brak więc jest podstaw do odliczania kosztów zaoszczędzonych i nieponiesionych przez powoda.

W ocenie Sądu, wobec powyższego, stanowisko powoda zasługiwało na uwzględnienie. Skoro brak było podstaw do potrącenia kwoty 11.189,18 zł tytułem uwzględnienia tzw. zaoszczędzonych, nieponiesionych kosztów zbioru, kwota ta podlegała zasądzeniu.

O odsetkach sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., odsetki należało zasądzić począwszy od 19 maja 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. Wobec zmiany treści art. 481 k.c., obowiązującej od dnia 1 stycznia 2016 r., orzeczono odsetki w wysokości ustawowej za opóźnienie na podstawie § 2 wspomnianego artykułu począwszy od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Zdaniem Sądu kwota, którą domaga się w pozwie powód, winna być zaspokojona już w dniu 19 maja 2015 r., zgodnie z pismem (...) S.A. z dnia 19 maja 2015 r. (k.26).

O kosztach procesu orzeczono w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., obciążając nimi pozwanego jako stronę przegrywającą sprawę. Powód poniósł koszty procesu w postaci opłaty od pozwu w kwocie 560 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenia pełnomocnika ustalonego w oparciu o § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800), tj. w stawkach obowiązujących w dniu wniesienia pozwu w wysokości 4800 zł, łącznie w kwocie 5377,00 zł.

O zwrocie niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego orzeczono na podstawie przepisu art. 84 ust. 1 Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014/1025) nakazując Skarbowi Państwa zwrócić pozwanemu kwotę 373 zł z tytułu niewykorzystanej zaliczki na opinię biegłego, o czym orzeczono w punkcie III sentencji wyroku.

SSR Joanna Sobiechart

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi pozwanego k. 200